

Nr.85 din 12 aprilie 2023

**Către: CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII
MOLDOVA**

Aviz repetat

la proiectul de Hotărâre a Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de instituire și funcționare a centrelor unificate de prestare a serviciilor publice”
(număr unic 59/CS/AGE/2023)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat repetat proiectul de Hotărâre a Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de instituire și funcționare a centrelor unificate de prestare a serviciilor publice” (număr unic 59/CS/AGE/2023), în continuare Proiect.

CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică centrală de specialitate, nr. 98 din 04.05.2012
- ❖ Legea privind finanțele publice locale, nr. 397-XV din 16 octombrie 2003;
- ❖ Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice.

3. Constatări/obiecții

CALM, după examinarea repetată a Proiectului reiterează următoarele.

1. La pct. 3 din dispozitivul Proiectului, modelul tip al Acordului ar trebui să fie aprobat de Guvern, cu consultarea APL, la fel cadrul metodologic poate fi aprobat de IP „Agenția de Guvernare Electronică,, (AGE) pentru serviciile publice de nivel central și cu caracter de recomandare pentru APL și serviciile publice ale acestora, care pot fi încadrate în centrele unificate de prestare a serviciilor publice (CUPS). În caz contrar prevederile respective contravin, cel puțin, art. 6 alin. (2) și (3) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală („Raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune. Între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea *nu există raporturi de subordonare*, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.”). Cu atât mai mult, conform prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate „pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public, de care este responsabil ministerul sau altă autoritate administrativă centrală, **cu excepția celor de reglementare normativ-juridică**, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care **implică exercitarea prerogativelor de putere publică**, în sfera de competență a acestora pot fi constituite instituții publice”. Cele propuse evident se referă la reglementarea normativ - juridică și exercitarea unor prerogative de putere publică („regimul de putere publică reprezintă *ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice*” art. 8 din Codul administrativ al RM nr. 116/2018). **Reiterăm propunerea de modificare a punctului respectiv (sbpct. 1) - 3)) cu prevederile privind „elaborează și propune Guvernului spre aprobare...”**”.

2. Deși autorul a exclus pct. 5 din dispozitivul Proiectului privind capacitățile și resursele necesare pentru IP „Agenția de Guvernare Electronică,, totuși a introdus unele prevederi aferente la subpct. 4) din pct. 3 la Dispozitivul Proiectului privind completarea și finanțarea AGE, respectiv rămâne deschisă problema cu resursele și finanțarea CUPS-urilor, care sunt structuri în cadrul APL care se ocupă de domenii sau *atribuții delegate* de autoritățile administrației publice centrale? Promisiunea privind careva resurse din prestarea serviciilor pentru APL din Sinteza obiecțiilor și propunerilor la Proiect nu este relevantă, odată ce nu are estimare concretă și reglementare juridică. Reiterăm că conform art. 6 din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă („Competențele care țin de autoritățile publice centrale pot fi delegate autorităților publice locale de nivelurile întâi și al doilea, respectându-se criteriile de *eficacitate și de raționalitate economică*. Delegarea de competențe *este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestora*. Delegarea de competențe *este efectivă doar din momentul în care a avut loc transferul*

resurselor financiare și materiale necesare și suficiente.”). **Se propune completarea dispozitivului Proiectului cu noul pct. 5 care să conțină prevederi privind „asigurarea capacităților necesare” deja nemijlocit a CUPS-urilor: prin transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat.**

3. Având în vedere că AGE nu are structuri în teritoriu, pentru a evita deplasări și cheltuieli ale APL, ar trebui să delege posibilitatea de semnare a Acordurilor altor structuri desconcentrate în teritoriu (cum ar fi de exemplu ASP). Autorii menționează va fi semnat în format electronic. Deși practic pot interveni aspecte de discuție, examinare a problemelor. **Pentru a ajunge la un anumit compromis se propune modificarea Proiectului, la pct. 2 sbpct. 1) la început, cu prevederile „vor negocia și vor semna în format electronic cu Instituția Publică ”Agenția de Guvernare Electronică”....”.**

4. Reiterăm că o problemă sistemică atât a Proiectului, cât și a mecanismelor existente din domeniul guvernării electronice, sunt mecanisme de exercitare a atribuțiilor delegate și răspunderea fiecărui pe segmentul său de responsabilitate, care presupun inclusiv că prestatorul de servicii publice responsabil poate înlocui, anula serviciul prestat de specialistul centrului unificat (a se vedea art. 70 din Legea nr. 436/2006). **Dat fiind faptul că autorul afirmă că specialistul CUPS-ului nu are responsabilități, dar doar acordă suport, aceasta rămâne drept o recomandare generală.**

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat, doar după introducerea propunerilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: V. Rusu, expert CALM
tel. 0795 88 165; 022 22 35 09